

Møde i *Lad det regne med frøer* d. 14. oktober 2011

Ekskursion til Lyngø og opsamlende møde på Rådhuset i Allerød

DUUeltagere: Ann Berit Frostholm, Lone Ververs Jansson, Ulla Rose Andersen, Jan Fischer Rasmussen, Rosalina W. -Torgard, Marina Bergen Jensen, Ole Dahlqvist Sørensen, Jan Holm, Nanna Fournaise, Ayla Gretoft, Rikke Juul Monberg.

Fra Allerød Kommune deltog desuden: Michael Ondraschek Pedersen (Spildevand), Kurt Borella (Natur og vandløb) og Jon Theil Nielsen (Spildevand og ferskvand)

Bilag til referatet: Oles udarbejde kort over området i Lyngø inkl. noter (udleveret på dagen). Tal i referatet henviser hertil.

Fremadrettet

Generel enighed om at der skal være plads til at eksperimenterer i projektet, for at se, hvad der kan lade sig gøre. Projektet skal dog holde sig nogenlunde indenfor afgiftsmidlerne af hensyn til reproducerbarhed.

- 1) Vandbalance og afkobling:
 - a. Hvor er der aktuelle og langsigtede problemer i Lyngø i følge Allerød Spildevand A/S. Hvilke kloakoplande er specifikt i spil, hvor strømmer vandet, og hvor er udledningspunkterne?
Ansvarsperson: Ole D. Ressourcepersoner: Kolleger i Allerød kommune og Allerød Spildevand.
 - b. Hvilke arealer/oplande er det aktuelt at afkoble og med hvor store reduktionsvolumener? Hvor ligger grundvandsspejl? Jeppe Sikker Jensen fra COWI har lavet udregninger for området – rapporten skal findes og muligvis suppleres af flere udregninger/modeller.
Ansvarsperson: Ole D, Rikke, Marina. Ressourcepersoner: Kolleger i Allerød + evt. modellører i COWI (Jeppe?)
- 2) Hvilke arter og biotoper skal prioriteres (ud fra biodiversitetsstrategien og værdifulde eksisterende områder)? Skal koordineres med øvrige hensyn til blå-grøn struktur (især rekreation, sport - herunder flytning af boldbaner).
Ansvarsperson: Ressourcepersoner: Ulla, Jan F., Ole D., Kurt (Allerød), Hans Peter, Marina, Rikke.
- 3) Muligheden for ombygning af arealet øst for boldbanerne med kommunens areal nord for Årtusindskifteskoven skal undersøges. Muligheden for at flytte boldbanerne ud på arealet øst for boldbanerne undersøges. **Ansvarsperson: Ole D.**
- 4) Hvor er der naturligt vådt i området (Lyngø Å, moseområdets udstrækning, øvrige steder) - ud fra historiske kort, jordbundskort og topografi. Hvor stor var mosen tidligere og hvornår blev grøften etableret? Hvor har vi chance for at finde gruset/næringsfattig jord? Ud fra terrænet udpeges områder som potentielt kan omdannes til overdrev, eng, sjapvand/mose og blankt vand.
Ansvarsperson: Rikke. Ressourcepersoner: Ole D., Marina, Ulla, Jan F., Hans Peter
- 5) Udarbejde masterplan ud fra 1, 2, 3, 4 og 5 i form af arbejdsrapport med tilhørende kort (GIS, ppt., photoshop)
Ansvarspersoner: Ole og Rikke. Ressourcepersoner: alle
- 6) Beskrive den tilhørende metode som en rapport/artikel/videnblad.
- 7) **Ansvarspersoner: Rikke, Marina, Hans Peter**
- 8) Udarbejde detailplan for forsøgsområde.
Ressourcepersoner: alle
- 9) Det skal undersøges, om der er behov for rensning af regnvandet.
- 10) Øvrige:
 - a. Ekskursion til Langagergård (Greve) og Toftanäs (Malmö). Kan muligvis lægges samme dag som en heldagstur.
 - b. Temadag d. 24. november. Mulige oplæg/oplægsholdere: Haveselskabet, KL, Københavns Kommune, Lad det regne med frøer, DN, Rasmus Ejrnæs, Morten DD.
Ansvarsperson: Marina. Ressourceperson: Rikke.

Diverse noter fra mødet

Status og info om diverse planer

- Ny spildevandsplan skal udarbejdes og være klar i 2012: Forsyningen skal komme med udspil til hvor i det takstfinansierede system der kan tilbagebetales tilslutningsbidrag. Pt. findes en punktliste over hvordan spildevandsplanen skal bygges op (Michael). Vi har mulighed for at præge planen i forhold til spildevands/regnvandshåndteringen i Lyngeså planen kan spille sammen med målene i vores projekt. Der er møde om udarbejdelsen af ny spildevandsplan i uge 43, hvor Ole, forsyningsselskabet og COWI deltager. Kommunen har nok nogle "naturkonti", der kan supplere evt midler fra spildevandsforsyning. Serviceniveau i Allerød er vand på terræn højest hvert 25-år.
- Vandplaner: Det rørlagte vandløb skal væk/åbnes/flyttes. Jeppe Sikker Jensen (COWI) har udarbejdet et kort over, hvor der er behov for hydraulisk reduktion. Her tages der udgangspunkt i amts/regionplanen. Prioriteringen skal ske fra kommunen. Det skal med i spildevandsplanen. I case området er der planlagt et bassin på 600m³.
- Kommunestrategiplan – er i offentlig høring. Planen sætter bl.a. fokus på omfordeling af kommunal jord, skovrejsning, bynær natur og biodiversitet. Kan vi hjælpe med at opfylde nogle af målene?

Noter om natur og biodiversitet i Lynges

Biodiversitet

- Efter ekskursionen var de umiddelbare vurderinger, at området indeholder "hverdagsnatur", altså ret almindelige arter. Kommunens/COWIs biodiversitetsstrategi i Allerød har ikke registreret arter på detailniveau. Der er padder i nærheden - findes i hvert fald i vandhuller i Årtusindskifteskoven (Ole/Kurt). Artregistreringer, med fokus på padder, gennemføres til foråret for at kende udgangspunktet. Registreringerne skal omfatte området omkring Lynges Å samt vandhuller omkring. Noget findes på privat areal og kan være indhegnet.
- I grusgraven findes tre bilag IV-arter: Markfirben kræver åbne, tørre og sandede jorde og vil være svære at finde plads til. Spidssnudet frø og stor vandsalamander kan muligvis forsøges etableret. Botaniske tørbundsarter kræver næringsfattigt jord og er derfor ikke oplagte at forsøge at sprede. Agerhøns kan forsøges. Voksne lever af ukrudsfrø, kyllinger lever af insekter (god proteinkilde).
- Indførsel af arter fra biodiversitetsstrategien: F.eks. padder. Sommerfugle kræver lys, læ, varme, tørre habitater, foderplanter etc.. Det vil derfor være svært at få specifikke sommerfugle til at etablere sig (men kan området måske bruges som korridor, selvom larver ikke vil kunne overleve her?)

Engen ved den øverste del af Lynges Å:

- Ønsker til ny natur (Kurt): Eg, slåen. Vandhuller, snoninger. Lyse, blomstrende arter. Overdrev, eng, sjapvand, temporære vandhuller, bassiner med flere volumener – områder med permanent vandspejl.
- Driftsniveau skal besluttes i forbindelse med valg af naturtype. Det er nødvendigt at estimere driftsomkostninger.
- Lynges Å lever ikke op til målsætningerne på grund af regnbetingede udledninger og overløb fra kloak ved kraftig regn. Desuden er der kun et meget lille fald i vandløbet, hvilket medfører stillestående vand.
- Plejeplaner, indsåninger og plantninger er vigtige værktøjer som der skal tages højde for i planlægningen.

Blå-grøn masterplan

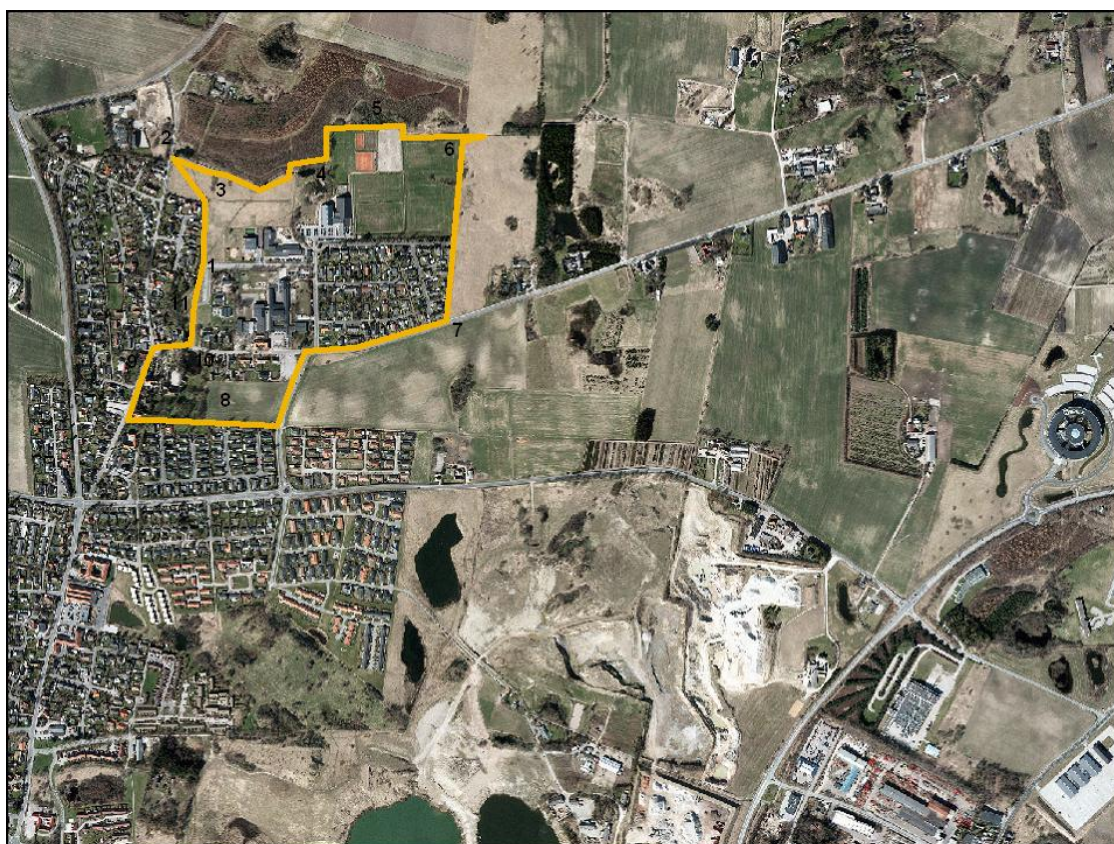
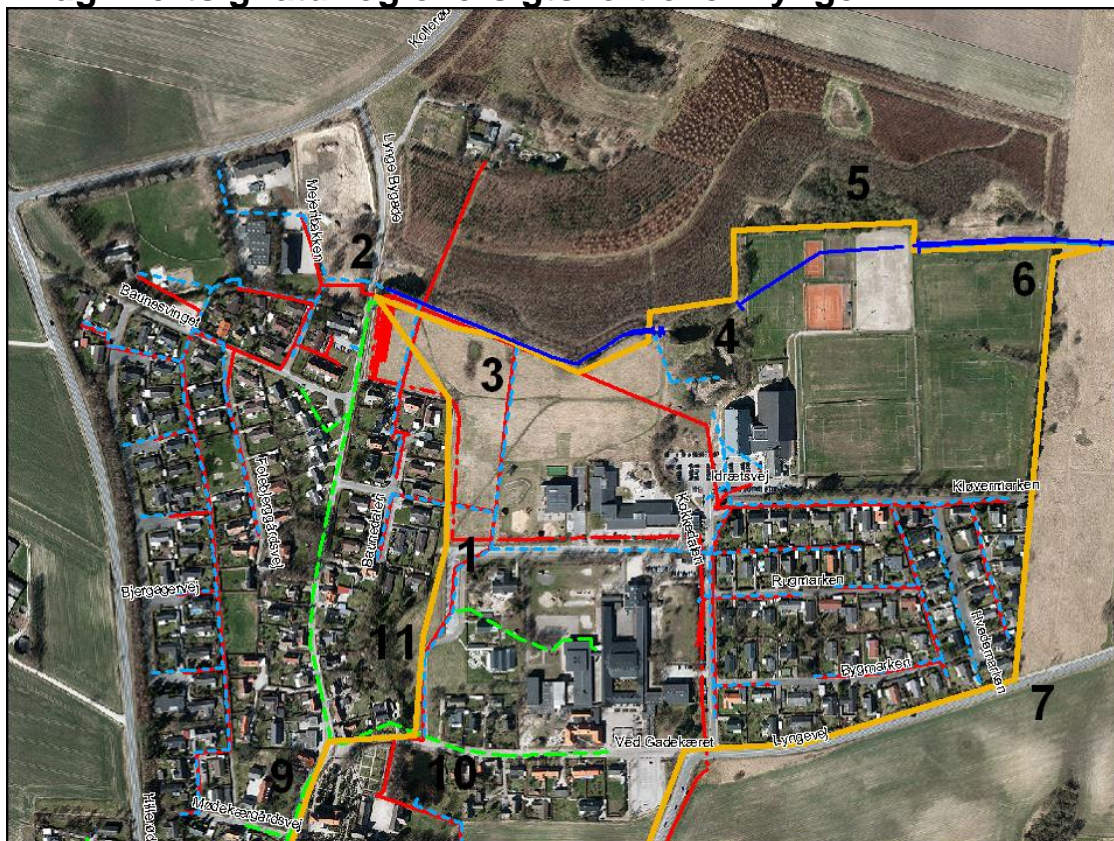
- Årtusindskifteskoven; sydvest for vandhullet i skoven findes nogle lysninger, hvor der er lerjord og skrænt. Skoven trives dårligt her, og området kan derfor eventuelt holdes som skrænt i stedet for skov.
- Bilag IV arter og padder i grusgraven (undersøgt af Amphiconsult).

- Vi diskuterede potentialer i at flytte boldbaner (~2 tennisbaner, ½ grusbane og ½ græsbane) til øst for de øvrige baner. Hvis banerne kan flyttes vil moseområdet (5 på kortet) kunne komme til at folde sig mere naturligt ud omkring banerne og Lyng Å (grøfterne før og efter mosen) få et mere naturligt præg. Området vest og nord for banerne ligger lidt højere hvilket vil betyde at åen får stejle brinker hvis den skal føres den vej udenom banerne. Markarealet øst for boldbanerne ligger dog nok uden for byzonen, hvilket kan give problemer med tilladelse til anlæg. Muligvis kan banerne anlægges med fælledpræg, og dermed mindre intensiv pleje. Det er gjort på Amager som forsøg (Ayla og Nanna). Som "lokkemad" i ombygningen af areal kan boldklubben måske tilbydes et større areal end det de afgiver. Arealet øst for boldbanerne har muligvis bedre dræning.
- Landmand langs Røglevej (udenfor kortet) har plantet skov, som vil kunne fungere som ledelinje for forskellige arter.
- Masterplanen skal muligvis indeholde forskellige faser, som kan implementeres han ad vejen.
- Afkobling: Naturstyrelsen skal have nogle antropologer/sociologer ud og undersøge hvad der kan motivere folk til at afkoble deres grund. Måske kan vores område bruges som eksempel.

Erfaringer fra andre steder

- Langagergård: terrænbearbejdning og vandløb/vandhuller med forskellige "horisonter", hvor vandet kan stå i forskellige niveauer. Vegtech erosionsbeskyttende måtter, indeholdende frø, blev anvendt ved risikosteder. Vegetationen i resten af området er indvandret naturligt. Marianne Ørbæk fra KU-LIFE har haft studerende til at registrere. Tilsyneladende er der mest star og ikke så mange af de blomstrende arter tilbage efter nogle år.
- Vegtechs erosionsbeskyttende måtter er også udlagt i Ørestad.
- Toftanäs: Areal i Malmö til håndtering af regnvand. Anlagt for ca. 30 år siden. Tidligere landbrugsland som blev kuperet og tre små bakketoppe anlagdes med kalk i jorden. Vandløbet blev snoet gennem området. Man høstede frø fra værdifulde biotoper i nærliggende områder og såede ud. Her findes bl.a. majgøgeurt på skrænter, men lider af manglende pleje.

Bilag: Kortsignatur og oversigtskort over Lyngø

NOTAT

Kortsignatur og oversigtskort over Lyngø

Allerød Rådhus
Bjarkesvej 2
3450 Allerød
Tlf: 48 100 100
kommunen@alleroed.dk
www.alleroed.dk

”Vandreturskortet”:

Signaturer:

Orange streger: Selve vandreturen med ”stoppesteder”

Grønne streger: Fælles systemer kloak/regnvand

Blå streger: Regnvand

Røde streger: Kloak

Dato: 12-10-2011
Sagsnr. 09/50968
Sagsbehandler:
Ole D. Sørensen
Direkte telefon:

Stop på vandreturen

1. Start og slut, parkering
2. Nyt boligområde, har vi lært noget? Spildevandet i Lyngø, overløb mv. Nyt serviceniveau for 25 års regn til sokkel.
3. Ca. 600 m² regnvandsbassin iht. vandplan, hvad kan vi lave?
4. Rørlagt vandløb skal væk iht. vandplan, oversvømmelse af sportshal, oprensning af søer? ændring af vandløb?
5. vådområde, hvad er potentialet?
6. Vandløb ændring af arealanvendelse langs vandløb? Slyngninger ? Fjernelse af spærring iht. vandplan.
7. Den grønne forbindelse sydpå til bilag IV arter ? grøn struktur i byen. Kommuneplan.
8. Nyt vandhul/forsinkelsesbassin, afkobling af regnvand, fra mark til grønt område (høslet, afgræsning) ?
9. Afkobling af regnvand. Område med fællessystem
10. Gadekæret, kan vandkvaliteten øges her?
11. Grøn-blå kile ”fodret” med afkoblet regnvand eller status som græsareal?

For alle punkter bør følgende løsninger tænkes ind:

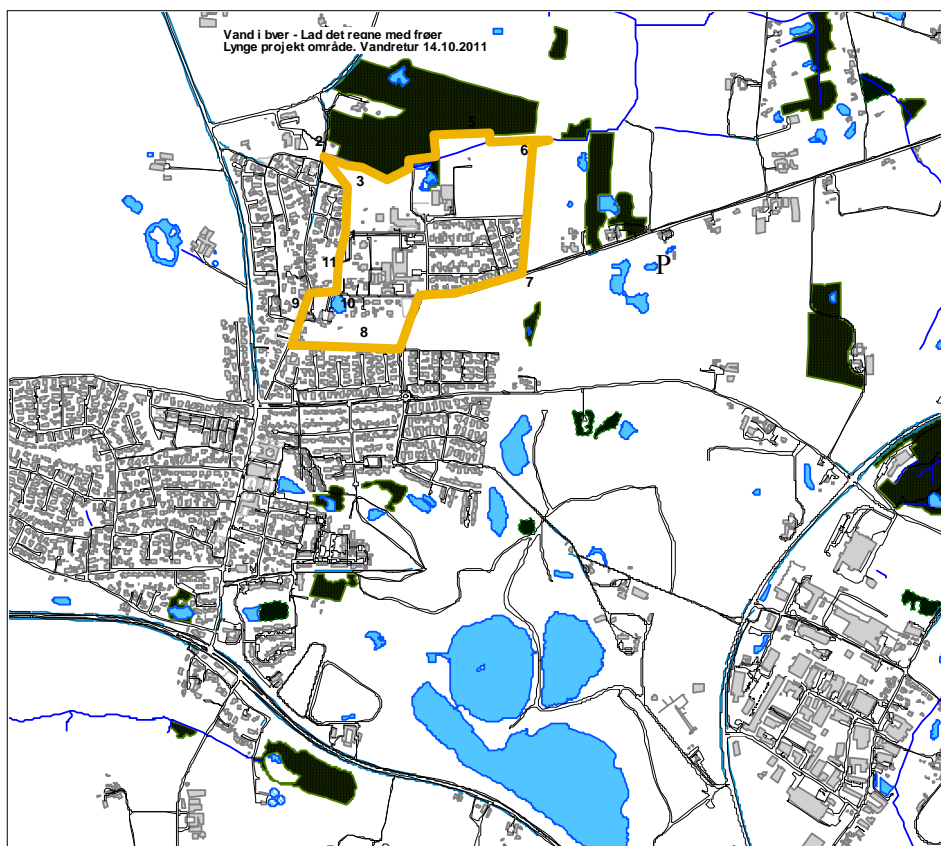
Renere vand

Biodiversitet

Fordeling af afledningsmængderne over tid

”Rekreative/attraktive” løsninger for de lokale

Oversigtskort over Lyngge:

Vandretur markeret med Årtusindskifteskoven nord for. Mod sydøst ses det store grusgraveområde der er begyndt at blive omdannet til et stort naturområde med forbindelse helt ind til bycentrum. Området kan blive et af de meget spændende natur/fritidsområder i regionen.

Der er flere sjældne arter i området. Ideen kunne være at danne potentiale for at trække disse arter nordpå samt danne rammen for at andre arter etablerer sig. Lyngge vil kunne "dækkes" helt på østsiden af en samlet grøn struktur der er stærkere end i dag med dette projekt.

I Kommuneplanstrategien er der sat fokus på omfordeling af kommunal jord, skovrejsning, bynær natur og biodiversitet (bl.a.). Kan vi med dette projekt opfylde nogle af disse mål?

Ukendte faktorer: Grundvandet, kommunale ejendomme, drift. forsyningen.